

מתי חסויה שיחה עם עורך-דין?

נאשם ברצח שימעון חרמון
העברת פתקים

החיסיון הניתן לדברים ולמיסמכים המחולפים בין עורך-דין ולקוחו שיש להם קשר ענייני לשירות המיקצועי של עורך-הדין. הוא עתיק יומין, קיים כבר אלפי שנים. במישפט הרומי התייחסו לעורך-הדין, שהיה ברור כלל עבד של המישפחה, כאל אחד מבני-המישפחה. ועל כן נאסר עליו להעיד נגד בני ביתו. באנגליה הפך העבד לג'נטלמן, ומיקצוע עורך-הדין הפך למיקצוע יוקרתי, אשר לבעליו מעמד מיוחד. הנתן לו חסינות מיקצועית.

בתנועה ובלחש וניסו להתכתב ולהעביר פתק שהוגש לבית-המישפט כראיה בתיק. המישפחה כמוכח צותתה. הקליטה וגם הסריטה את הפגישה ביניהם. בית-המישפט הטיל איפול על תוכן השיחות ועל התיקשות בין האחים בפגישתם זו ובשתי שיחות טלפון שהוקלטו ביניהם ואשר אותן מבקשת התובעת דבורה ברלינר להגיש כראיה בתיק. הסניגור; פרופסור ליבאי, מתנגד להגשת חומר זה. לדבריו נערכו שיחות

הטלפוניות עם אחיו לחו"ל, סירב מאיר לענות, בטענה כי הוא מייצג את אחיו. ולכן יש חסיון לשיחות שניהלו ביניהם. טענה זו לא נראתה לצוות החקירה, במיוחד לקצין מישל חראד, שהיה ממונה על החקירה. הוא הצהיר מייד, באוזני מאיר, כי אינו נוטה לקבל את טענתו זו והוא יברוק אותה. מהרגע שחזר שימעון לישראל ונעצר בנמל-התעופה, ביקש אחיו להיפגש איתו. חראד סירב, ואמר לו כי הוא אינו רואה בו את סניגורו של שימעון, וכי לשימעון יש סניגור אחר,

לותר על חסיון זה. אם אין הלקוח מוותר על החסיון אין כל אפשרות להכריח את עורך-הדין לגלות את סודו. לא לישיבת עורכי-הדין ולא בית-המישפט יכולים לפתור את החידה, מכיוון שפיקסידיו רבים אמרו במפורש כי זכות החסיון איננה של עורך-הדין, אלא של הלקוח, שעבורו נחקק הסעיף. כל עוד אין הלקוח מוותר, אין עורך-הדין יכול לפתוח את פיו.

אפשר לחייב

לפני חודשים אחרים התעוררה שאלה מעניינת מאוד, כאשר לקוח הפקיד בידי עורכת-הדין שלו מיסמך שנחזה להיות רישיון יבוא. חוקרי המישפחה טענו כי המימסך הוא מזוייף, וכי הם עומדים לפתוח בחקירה פלילית לגביו. עורכת-הדין סירבה למסור את המימסך, בטענה כי היא חסויה. לישיבת עורכי-הדין גם היא לא פתרה את הבעיה, ורק העלתה את האפשרות, כי במיקרה שהלקוח מנסה

סניגור רובינשטיין, חוקר חראד ותובעת ברלינר במקום הפשע
לא הכרתי באח כבסניגור!

במשך השנים העניק החוק חסינות רומה לעוד כמה בעלי מיקצועות, אולם אף אחד מבעלי מיקצועות אלה

אלה בגדר מיפגש בין עורך-דין ללקוחו, ועל כן, אם גם נאמרו או הוחלפו ביניהם דברים מפלילים, הרי

עורך-הדין מנחם רובינשטיין, המתמחה במישפטים פליליים, שגם נסע להיפגש עם שימעון בחו"ל, וגם ביקר אותו

האם המישפחה נקטה תחבולה, כאשר נתנה לשני האחים לחשוב שהם נפגשים כעורך-דין ולקוח, וכי שיחתם חסויה ולא תוכל לשמש נגדם בעוד שהאזינה והקליטה

השיחה היתה בגדר שיחת ידידים, אין בכך עדיין כדי להפוך את היחסים ביניהם ליחסים שבין עורך-דין ולקוחו. אם יחסים כאלה קיימים אומנם גם בין שימעון ומאיר יש לברוק במערכת מסוכנת של עובדות וכוונות בין הצדדים.

להשתמש בעורך-הדין לשם ביצוע עבירה, לא יחול על כך חסיון. חסינו של עורך-הדין מובלט עוד יותר, כאשר עוברים על שאר סעיפי החוק, הנותנים חסיון מוגבל לרופא, פסיכולוג וכוהן-דת. שלושת אלה גם הם אינם חייבים לגלות בבית-המישפט דברים שנודעו להם עקב טיפולם בלקוח, אם הרברים הגיעו אליהם תוך כדי עבודתם. גם במיקרים אלה, אם יוותר הלקוח על חסינו, מותר לרופא או לכהן לגלותם בבית-המישפט. אך גם כאשר הלקוח איננו מוכן לוותר במיקרים אלה על חסינו, עדיין יש לבית-המישפט תרופה.

אין לו חסינות כליכך מושלמת כמו לעורך-הדין. סעיף 48 לפקודת הראיות (נוסח חדש) 1971, מתיר רק ללקוח

שהם חסויים, ואינם ניתנים להצגה בבית-המישפט, בלי ויתורו של הלקוח על חסינות זו.

במעצר בארץ בכל יום. המישפחה ערכה חיפוש במישפחו של שימעון ובדירתו, ואף קיימה ציטות לשיחות הטלפון שניהלו שני האחים. החוקרים חשדו במאיר, כי הוא מנסה לעזור לאחיו להעלים ראיות. כאשר הסתיימה החקירה באמצע חודש ספטמבר, נעצר גם מאיר. הוא נאשם בכך שהשמיד את מנועוליה-הגנה כדי להעלים את מכשיר הרצח. מאיר הכחיש זאת בכל תוקף. עוד באותו יום שוחרר מאיר ממעצרו, בגלל סיבות רפואיות. מאיר חולה במחלת-כליות קשה, המצריכה את אישפוזו "לשם ריאליות" כמה פעמים בשבוע.

בינתיים נערך בבית-המישפט המחוזי מישפט זוטא בשאלה אם יש לקבל את תמלילי השיחות בין האחים, כחומר ראיה במישפט. מישפט זוטא נערך ברדי-כלל, כאשר הסניגוריה טוענת כי הוראות של נאשם אינן קבילות בגלל סיבות שונות, החל ממכות שקיבל הנאשם כדי לדבר ועד פיתוי או תחבולה שנקטה המישפחה כדי להוציא מהנאשם את הוראות. הסניגור טוען כי המישפחה נקטה תחבולה כאשר נתנה לשני האחים לחשוב שהם נפגשים כעורך-דין ולקוחו, וכי שיחתם חסויה ולא תוכל לשמש נגדם, בעוד שבעצם האזינה המישפחה וגם הקליטה את השיחות. נראה כי תוצאת המישפט תלויה מאוד בתוכן שיחות אלה, שהתביעה רוצה להכניס כראיה, והסניגוריה רוצה להשאיר בחוץ. **אילנה אלון**

אם ראה בית-המישפט, כי הצדק מחייב לגלות דברים אלה, הוא יכול לצוות על הרופא, הפסיכולוג וכוהן-דת לגלות את הסוד לבית-המישפט. למרות התנגדות הלקוח. במיקרה של עורך-דין, אפילו בית-המישפט אינו מוסמך לחייב אותו לגלות את סודו. כל זמן שהלקוח מתנגד. מאיר חרמון מתנגד לגלות בבית-המישפט את תוכן שיחותיו עם אחיו מכיוון שהוא טוען כי אחיו

מדור להבהרת זכויותיו המישפטיות של האזרח. אין מרור זה מתיימר לתת ייעוץ משפטי ספציפי. בכל מיקרה יתכן הברל בגלל שני בעובדות.

תדרוך

1) החוק הישראלי נותן חסינות לדברים ולמיסמכים שהועברו בין עורך-דין ולקוחו. שיש להם קשר ענייני לשירות המיקצועי שניתן על-ידי עורך-הדין.

2) יש עוד כמה בעלי מיקצועות שהחוק נותן להם חסינות חלקית לגבי דברים הנוגעים לשיירותיהם, אלה הם רופא, פסיכולוג וכדומה. אולם לשלושת אלה אין החסינות מלאה, ובית-המישפט יכול להחליט, כי למען עשיית הצדק, יש לוותר על חסיון זה, ועל הרופא, הפסיכולוג או הכומר, לגלות לבית-המישפט את חומר-הראיות הנדרש.

3) החסיון הניתן לעורך-דין שייך בעצם ללקוח. כך תוחלט בפיקסידיו רבים, ועל כן ויתור על חסיון כזה יכול להעשות אך ורק על-ידי הלקוח, ולא על-ידי עורך-הדין עצמו. כאשר הלקוח איננו מוותר על חסיון זה, אין כל גוף היכול לגרום לויתור עליו.